Felis Danicas generelle overblik over prævention til kat

Hvis du overvejer prævention til din kat, kan du konsultere en dyrlæge for at diskutere den bedste løsning baseret på din kats individuelle behov og sundhedstilstand.

Der findes hormonelle præventionens midler til katte såsom injektioner eller piller. Det er vigtigt, at bruge dem under opsyn evt. af en dyrlæge, da de kan have bivirkninger og ikke bør bruges på lagt sigt.

Nedenstående er en u-udtømt oversigt over gængse præparater til at modvirke uønsket sexuel adfærd og drægtighed.

Præparat	Anvendes på	Data	Godkendt
Meltonin	Hunkat	**Form:** Injektion (chip) under huden, som kapsler eller tablet. Anvendes Meltonin i pille form, skal katten have pillen hver dag og på samme tidspunkt på døgnet. **Varighed:** Hurtigvirkende (få dage efter indtagelse af injektion) og varer 3-6 måneder. Dog med en del variation fra kat til kat. **Hvad er Meltonin:** Melatonin er et hormon, der normalt produceres af katten selv (koglekirtlen i hjernen). Meltonin er ikke en kemisk kastration, så derfor kan der forekomme løbetid eller parring, selvom katten er på Meltonin. **Ulemper:** Lakternede eller unge katte bør ikke gives Meltonin. Nogle katte får omvendt reaktion af Meltonin og bliver mere aktiv sexuelt eller mere rastløse i stedet for afslappet efter en dosis. Sjældne ulemper er døsighed, kløende hud, forøget spiselyst, maveproblemer og sjældent også desorientering.	Ej godkendt

Suprelorin (Deslorelin)	Hun- og hankatte	**Form:** Injektion (chip) under huden. Chippen kan indføres under huden i nakken eller den kan blive lagt ved navlen. Ilagt ved navlen bliver oftest benyttet, hvis chippen kun skal virke i en kortere periode og derefter skal fjernes fra katten igen (gerne indenfor 3 måneder og uden at chippen opløses). **Varighed:** Usikkert hvor lang virkning præparatet har. Ofte mellem 1 – 2 år for hankattte og endnu længere for hunkatte. Dog med en del variation fra kat til kat. **Hvad er Supreloring:** Suprelorin indeholder deslorelin, der er en syntetisk analog af gonadotropin-frigivende hormon (GnRH). GnRH er et naturligt hormon, der regulerer frigivelsen af andre hormoner, der kontrollerer reproduktion. Når suprelorin injiceres under huden, frigiver det gradvist deslorelin og hæmmer midlertidigt løbetid hos hunkatte og nedsætter fertiliteten hos hankatte. Ligeledes reduceres adfærdsmæssige træk forbundet med kønsmodenhed såsom kampe, vandring og afmærkning. Suprelorin findes i 2 størrelser, hvor 4.7 mg er den mest anvendte til katte. Ønskes en længerevarende virkning kan 9.4 mg anvendes (studier viser 1,5 – 2 gange længere effekt end ved anvendelse af 4.7 mg. Dog med individuelle variation af tidslængden). Suprelorin kan også anvendes til at fremtvinge en løbetid hos hunkatten, idet både hun- og hankatte ofte bliver meget sexuel aktiv 1 – 3 uger efter indførelsen af Suprelorin chip. Chippen skal i så fald fjernes fra hunkatten igen umiddelbart efter parring. Hankatte vil få en adfærd som en kastrat = urinmærkning forsvinder, ophør af aggression, reduktion af vokalisering og den stærke inaktive hankattelugt forsvinder. Studier viser, at hankatte vender tilbage til fuld fertilitet efter langvarig nedregulering med Suprelorin. **Ulemper:** Forøget spiselyst. Mat pels (kan minde om en kastrat pels)	4,7 mg deslorelin er godkendt til brug på hankat (juni 2022)
P-piller		**Form:** Tablet. Gives 1 gang ugentlig.	Godkendt

		Varighed: Generelt begynder p-piller normalt at virke indenfor en uge efter påbegyndt behandling. Ved ophør med at give p-pille vil den præventive virkning gradvist aftage over tid. Det kan tage flere uger eller måneder afhængigt af typen af p-piller og kattens individuelle reaktion. **Hvad er P-piller:** P-piller indeholder et kunstigt drægtighedshormon som efterligner hormonet progesteron. Dette hormon stopper den normale løbetidscyklus så ingen æg modnes eller frigives fra æggestokkerne. Katten kan derved ikke kommer i løbetid. P-piller er ikke 100% sikker mod drægtighed. **Ulemper:** Øget risiko for brystkræft, forstyrrelser i livmoderen (ændringer i livmoderens slimhinde og derved øget risiko for livmoderbetændelse), vægtøgning, temperamentsforandringer (irritable, opmærksomhedssøgende, kærlige, sløve eller dovne), øget tørst og trissetrang, diabetes. Risiko for at katte stadig kan blive drægtig, især hvis pillerne ikke gives korrekt.	

Kilde:

Melatonin:

- Pubmed.ncbi.nlm.nih.gov. **Effekt of melatonin on the reproductive cycle in female cats: a review of clinical experiences and previous studies**. Sabine Schäfer-Somi. 10 juli 2016
- Journal of Feline Medicine & Surgery. **Reversible Control of Reproduction in Queens: Mastering the use of reproductive drugs to manipulate cyclicity**. Stefano Romagnoli, Lluis Ferré-Dolcet. September 2022

Suprelorin:

- National Library of Medicine, PubMed.gov. **Long-term contraception in a small implant: A review of Suprelorin (deslorelin) studies in cats**. Christelle Fontaine. J Feline Med Surg. September 2015.
- Journals.sagepub.com, Journal of Feline Medicine and surgery, **Length of efficacy and effect of implant location in adult tom cats treated wieh a 9.4 mg deslorelin sucutaneus implant**, S. Romagnoli, A. Baldan, C. Milani, 30. juli 2018

- Den Store Danske, **Gonadotropin releasing hormone**, Jens F. Rehfeld, 11. september 2015
- Dyrlæge John Dee erfaring og anvendelse af Suprelorin chip.

P-Piller:
- Firstvet.com, **P-piller til katte**, 8 april 2021